

قابل توجه همکاران و اولیای محترم

تمرین‌های زیر، نمونه سوال‌های امتحانات پایانی کلاس پنجم ابتدایی است که برای آشنا کردن دانش‌آموزان با نوع سوال‌ها و ایجاد آمادگی در آنان برای شرکت در امتحانات پایانی در این کتاب گنجانده شده است. حل همه‌ی این مسائل در کلاس به وسیله‌ی معلم اجباری نیست.

نمونه سوال‌های امتحانات پایانی کلاس پنجم دبستان

- ۱- عدد سیزده میلیون و چهارده هزار و دویست و دو را به رقم بنویسید.
- ۲- با توجه به واحد سمت چپ، کسر مربوط به هر شکل را در زیر آن بنویسید.

- ۳- ابتدا زیر عددهایی که بر ۳ بخش پذیرند، خط بکشید. سپس، دور اعدادی که بر ۹ بخش پذیرند، یک خط بسته بکشید.

۷۳ ۳۴۲ ۱۳۲ ۴۰۲ ۸۹

- ۴- دو سوم ۱۸ تا برابر است با تا. این مورد را با رسم شکل هم نشان دهید.
- ۵- کسرهای زیر را تا آن جا که امکان دارد، ساده کنید.

$$\frac{25}{100} =$$

$$\frac{96}{16} =$$

- ۶- هر یک از جدول‌های تناسب زیر را کامل کنید.

۷	۲۱
۲۱	

۱۵	
۵	۸

۷- عملیات زیر را انجام دهید.

$$\frac{4}{7} + \frac{3}{4} =$$

$$9\frac{7}{8} - 3\frac{2}{3} =$$

$$\frac{4}{5} \times \frac{6}{7} =$$

$$12\frac{12}{18} \div 3\frac{3}{18} =$$

۸- عملیات اعشاری زیر را انجام دهید.

$$3/075 + 0/4 =$$

$$89/32 - 19/3 =$$

$$7/25 \times 3/2 =$$

۹- مقایسه کنید و علامت $<=$ بگذارید. سپس، اختلاف عدددها را به دست آورید.

$$78/2 \boxed{59/26}$$

۱۰- کسر $\frac{17}{5}$ را به عدد مخلوط، و عدد مخلوط $3\frac{2}{3}$ را به کسر تبدیل کنید.

$$\frac{17}{5} =$$

$$3\frac{2}{3} =$$

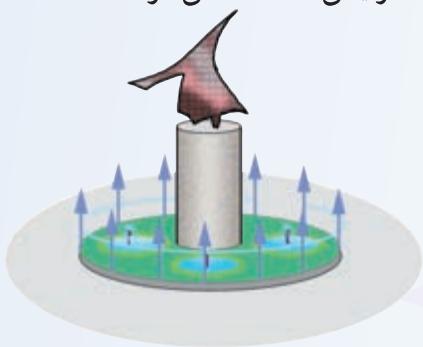
۱۱- حقوق ماهیانه‌ی ابراهیم و محسن، روی هم 35° تومان است. اگر نسبت

حقوق ابراهیم به محسن مثل ۴ به ۳ باشد، حقوق ماهیانه‌ی هر کدام چه قدر است؟

۱۲- در یک حمله‌ی رزمندگان به نیروهای دشمن، از 15° نفر آن‌ها، 12° نفر کشته

شدند؛ یعنی چند درصد؟ (از راه تناسب حل شود)

۱۳- $56^{\circ}\text{ کیلوگرم}$ یعنی گرم و 8° متر یعنی سانتی‌متر.

۱۴- می‌خواهیم دور میدانی را که به شکل دایره و به قطر ۵ متر است، نزدیک آهنی بکشیم. اگر هزینه‌ی هر متر نرده‌کشی 8° تومان باشد، کل هزینه‌ی نرده‌کشی چه قدر می‌شود؟

۱۵- مکعب مستطیلی که طول و عرض و ارتفاع آن به ترتیب ۷، ۳ و ۲ متر است، چند متر مکعب حجم دارد؟

۱۶- می خواهیم کف حیاطی به شکل مربع را که طول هر ضلع آن ۸ متر است، موزائیک کنیم. اگر هر ۱۶ تا موزائیک ۱ متر مربع باشد، چند موزائیک لازم داریم؟

۱۷- یک زاویه‌ی باز و یک زاویه‌ی تند رسم کنید و هر کدام را با نقاله اندازه بگیرید.

۱- عددهای یک رقمی را که باقی مانده‌ی تقسیم آن‌ها بر ۳، عدد ۲ است، در زیر بنویسید.

۲- هر یک از کسرهای زیر را به عدد مخلوط تبدیل کنید.

$$\frac{17}{3} =$$

$$\frac{253}{18} =$$

۳- هر یک از تقسیم‌های زیر را ابتدا به صورت کسر متعارفی و سپس به صورت عدد اعشاری بنویسید.

$$73 \div 100 =$$

$$175 \div 100 =$$

۴- عدد پنج میلیارد و هشتصد و چهار میلیون و نود و سه را به رقم بنویسید.

۵- هر یک از عددهای مخلوط زیر را به کسر تبدیل کنید.

$$5\frac{3}{4} =$$

$$12\frac{4}{5} =$$

۶- در داخل ■ علامت < یا = یا > بگذارید.

$$1/2 \quad \square \quad 0/275$$

$$0/05 \quad \square \quad \frac{3}{6}$$

$$35/1 \quad \square \quad 35/01$$

۷- حجم منبع آبی که طول و عرض و ارتفاع آن به ترتیب ۵، ۴ و ۳ متر است، چند متر مکعب است؟ چند لیتر است؟

۸- در شکل رو به رو، کدام دو ضلع موازی‌اند؟

دو ضلع و

۹- در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید.

۱۰- ۵۱۲ گرم، یعنی کیلوگرم و $\frac{۲۴}{۱۰۰}$ کیلوگرم، یعنی گرم.

۱۱- کدام یک خط تقارن ندارد؟ با علامت \times در داخل مشخص کنید.

الف - مربع ب - لوزی پ - مستطیل ت - متوازی‌الاضلاع

۱۲- اندازه‌ی زاویه‌ی قائمه چند برابر زاویه‌ی نیم صفحه است؟ با علامت \times در داخل

مشخص کنید.

الف - ۲ برابر ب - $\frac{۱}{۲}$ برابر پ - برابر ت - ۹۰° برابر

۱۳- عملیات زیر را انجام دهید؛ جواب‌ها را به ساده‌ترین صورت بنویسید و هر جا ممکن است، آن‌ها را به عدد مخلوط تبدیل کنید.

$$\frac{2}{5} + 5\frac{1}{3} =$$

$$7 \times 1\frac{7}{12} =$$

$$5\frac{2}{9} - 3\frac{4}{7} =$$

$$8 \div \frac{3}{5} =$$

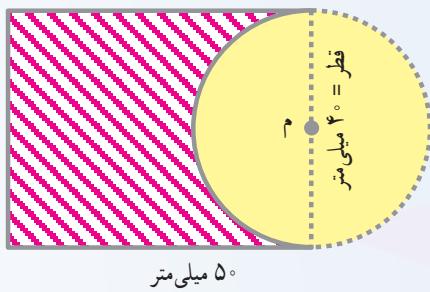
۱۴- برای رنگ‌آمیزی اتاق، حسن ۶ ساعت و علی ۷ ساعت کار کرده‌اند. نسبت کار علی به کار حسن، مثل به است. نسبت کار حسن به کل کار، مثل به است.

۱۵- حاصل جمع دو عدد مرکب ۵۱۲ ۳۵۴ ۲۰۶ و ۲۹۰ را به دست آورید.

۱۶- فاصله‌ی دو شهر 800 کیلومتر است. اتوبیلی $\frac{2}{5}$ این مسافت را پیموده

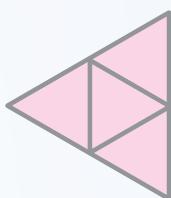
است. چند کیلومتر دیگر باید طی کند تا به مقصد برسد؟

- ۱۶- در آزمون ورودی دانشگاه، 25° نفر از رزمندگان جنگ تحمیلی شرکت کردند که 20° نفر از آن‌ها قبول شدند. چند درصد از شرکت کنندگان در این آزمون قبول شده‌اند؟
- ۱۷- رزمندگان میهن اسلامی ما در یک روز 14° کیلومترمربع، در روز دوم 15° کیلومترمربع و در روز سوم 25° کیلومترمربع از سرزمین ایران را که در دست نیروهای عراقی بود، آزاد کردند. میانگین یا معادل سرزمین‌های آزاد شده چند کیلومترمربع در روز بوده است؟
- ۱۸- در روستای احمدآباد ورامین، نسبت تعداد مردان به زنان مثل 7 به 8 است. اگر جمعیّت این روستا 150° نفر باشد، حساب کنید در این روستا چند نفر مرد و چند نفر زن زندگی می‌کنند (حل مسئله به کمک جدول تناسب).
- ۱۹- با توجه به اندازه‌های شکل، مساحت قسمت هاشور زده را حساب کنید.

5° میلی‌متر

- ۱- این شکل، گستره‌هی کدام یک از اجسام زیر است؟ با علامت \times در داخل مشخص کنید.

الف - مکعب مستطیل

ب - مکعب

پ - ۴ وجهی منتظم

ت - ۳ وجهی منتظم

۲- جواب ضرب 78×68 به کدام یک از اعداد زیر نزدیک‌تر است؟ با علامت \times در داخل مشخص کنید.

ب - 4200

الف - 3500

ت - 5600

پ - 8000

۳- کدام یک از شکل‌های زیر، خط تقارن ندارد؟ در داخل آن علامت \times بگذارید.

ت -

پ -

ب -

الف -

۴- علی ۲ هکتار و حسین ۳ هکتار از زمینی را بیل زدند. نسبت کار حسین به کار علی مثل به و نسبت کار علی به کل کار، مثل به است.

۵- به کمک نقّاله، زاویه‌ی قائمه رسم کنید.

۶- اگر نیمساز یک زاویه‌ی نیم صفحه را رسم کنیم، چند زاویه به دست خواهد آمد؟
اندازه‌ی هر زاویه چند درجه است؟

۷- مساحت اقیانوس کبیر صد و شصت میلیون و هفتصد و پیست و یک هزار کیلومترمربع است. این عدد را به رقم بنویسید.

۸- اعداد یک رقمی را که باقی مانده‌ی تقسیم آن‌ها بر ۳ عدد ۱ است، در سطر زیر بنویسید.

..... در داخل يکی از علامت‌های < يا = بگذارید.

$$1 \frac{3}{4}$$

$$\frac{3}{5} .6$$

$$216$$

۹- کسر مساوی با هر یک از عده‌های اعشاری زیر را بنویسید.

$$.23 =$$

$$4/275 =$$

۱۰- جمع و تفریق زیر را انجام دهید.

$$5/16 + .19 =$$

$$1/.19 - .281 =$$

۱۲- می‌دانیم که $\frac{4}{5}$ حجم هوا را نیتروژن (ازت) تشکیل داده است. چند درصد

حجم هوا از نیتروژن تشکیل شده است؟

۱۳- عملیات زیر را انجام دهید و جواب‌ها را پس از ساده کردن، در صورت امکان

به عدد مخلوط تبدیل کنید.

$$\frac{3}{7} \times \frac{2}{5} =$$

$$\frac{2}{7} + \frac{3}{5} =$$

$$\frac{3}{5} - \frac{5}{6} =$$

۱۴- نسبت وزن مریم به مادرش، مثل ۲ به ۹ است. اگر وزن این دو نفر، روی هم

کیلوگرم باشد، وزن هر یک چند کیلوگرم است؟

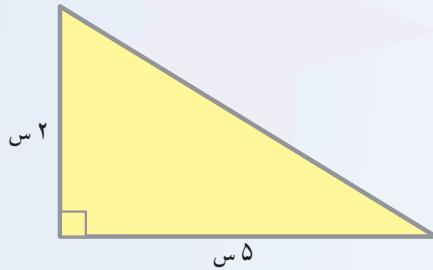
۱۵- منوچهر در ساعت ۲۰ ۳۵' ۷ از خانه خارج شد و در ساعت ۲۵' ۳۷' ۱۲

به خانه برگشت، با استفاده از تفريع اعداد مرکب، حساب کنید او چه مدت، در خارج از خانه بوده است.

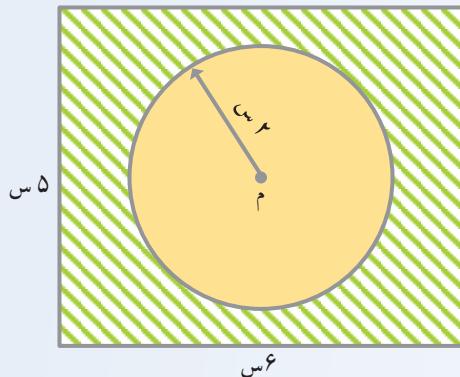
۱۶- تعداد دانشآموزان دبستانی ۳۰۰ نفر است. $\frac{2}{5}$ آن‌ها در یک روز تعطیل، به بازدید موزه‌ی ایران باستان رفتند. چند نفر به بازدید موزه رفته‌اند؟

۱۷- اگر طول و عرض و ارتفاع یک بسته پودر لباس‌شویی به ترتیب ۱۵، ۱۱ و ۴ سانتی‌متر باشد، در یک کارتون به شکل مکعب مستطیل که گنجایش آن 792° سانتی‌مترمکعب است، چند بسته پودر لباس‌شویی جای می‌گیرد؟

۱۸- در زمان جنگ، کارگران برای ساختن پناهگاه در یک مدرسه، نوعی بتنون تهیه کرده‌اند که در آن 3° پیمانه سیمان با 5° پیمانه ماسه مخلوط شده بود. در 16° پیمانه از این مخلوط، چند پیمانه ماسه و چند پیمانه سیمان به کار رفته بود؟ (حل مسئله به کمک جدول تناسب)

۱۹- مساحت شکل روبرو را به دست آورید.

۲۰- با توجه به اندازه‌های شکل روبرو مساحت قسمت هاشور زده را حساب کنید.

۱- مساحت کشور ایران ۱۹۵،۱۶۴۸ کیلومترمربع و مساحت کشور لیبی ۵۲۹،۷۵۹ کیلومترمربع است. اختلاف وسعت این دو کشور، چند کیلومترمربع است؟

۲- عملیات زیر را انجام دهید.

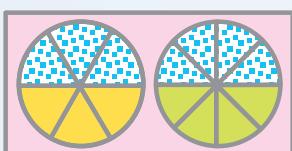
$$2/0\cdot 1 - 0/9\cdot 9 =$$

$$5/23 \times 1/2 =$$

۳- در داخل عدد مناسب بنویسید.

$$9 = \frac{9}{1} = \frac{\square}{7}$$

$$\frac{42}{6} = \frac{\square}{1} =$$

۴- برای شکل روبرو، یک جفت کسر مساوی بنویسید که نشان‌دهنده‌ی قسمت نقطه‌چین باشد.

..... =

۵- دوچرخه‌سواری فاصله‌ی دو شهر را در سه ساعت طی کرد. اگر او در ساعت اول ۱۵ کیلومتر، در ساعت دوم ۱۴ کیلومتر و در ساعت سوم ۱۳ کیلومتر پیموده باشد، میانگین سرعت (سرعت متوسط) او چند کیلومتر در ساعت بوده است؟

۶- با رقم‌های ۷، ۲، ۴ و ۵ چهار عدد دو رقمی بنویسید که بر ۹ بخش‌پذیر باشند.

..... و و

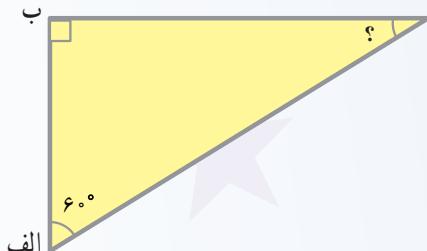
۷- در روستای احمدآباد کرج، منبع آبی به شکل مکعب مستطیل وجود دارد که طول، عرض و ارتفاع آن به ترتیب ۶ متر، ۳ متر و ۴ متر است. این منبع، گنجایش چند لیتر آب را دارد؟

۸- واحد اندازه‌گیری زاویه چه نام دارد؟

زاویه را با چه وسیله‌ای اندازه می‌گیرند؟

۹- صادرات غیرنفتی ایران در سال ۱۳۵۹، چهل و پنج میلیارد و نهصد و پنجاه میلیون ریال بوده است. این عدد را به رقم بنویسید.

۱۰- در مثلث قائم الزاویه‌ی روبه‌رو، ج اندازه‌ی زاویه‌ی «ج» چند درجه است؟

۱۱- عملیات زیر را انجام دهید و جواب‌ها را به ساده‌ترین صورت بنویسید (در صورت امکان به عدد مخلوط تبدیل کنید).

$$2\frac{4}{5} + 5\frac{1}{3} =$$

$$5 \times 3\frac{3}{7} =$$

$$7\frac{1}{3} - 3\frac{6}{7} =$$

$$8 \div 1\frac{4}{7} =$$

۱۲- جدول‌های تناسب زیر را کامل کنید.

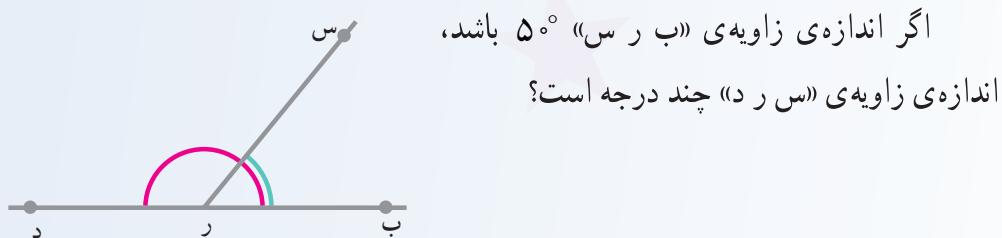
$$\frac{13}{21}$$

$$\frac{65}{\square}$$

$$\frac{5}{15}$$

$$\frac{\square}{8}$$

۱۳- بدون اندازه‌گیری، بگویید که مجموع دو زاویه‌ی «ب ر س» و «س ر د» چند درجه است.

اگر اندازه‌ی زاویه‌ی «ب ر س» 5° باشد،

اندازه‌ی زاویه‌ی «س ر د» چند درجه است؟

۱۴- در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید.

الف - $\frac{2}{4}$ کیلوگرم، یعنی گرم.

ب - ۱۸۵ گرم، یعنی کیلوگرم.

پ - 7° متر، یعنی سانتی‌متر.

ت - یک لیتر برابر است با سانتی‌متر مکعب.

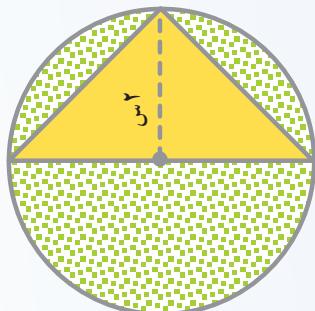
ث - مساحت مربعی که هر ضلع آن یک کیلومتر باشد، کیلومترمربع، یعنی مترمربع است.

۱۵- وقتی عقربه‌های ساعت مچی محسن، ساعت ۹ و ۲۵ دقیقه و ۲۷ ثانیه را نشان می‌داد، ساعت دیواری خانه‌ی آن‌ها یک ساعت و ۵۵ دقیقه و ۵ ثانیه بیشتر از ساعت او را نشان می‌داد. ساعت دیواری چه زمانی را نشان می‌داد؟

۱۶- مریم و سارا در یک کارگاه پراهن‌دوزی کار می‌کنند و روزانه ۱۵ پراهن می‌دوزند اگر نسبت کار مریم به کار سارا مثل ۲ به ۳ باشد، هر یک از آن‌ها روزانه چند پراهن می‌دوزد؟

۱۷- تعداد دانشآموزان یکی از روستاهای استان اصفهان ۱۰۰۰ نفر است. اگر ۴۰٪ دانشآموزان این روستا دختر و بقیه پسر باشند، در این روستا چند دختر و چند پسر مشغول تحصیل اند؟

۱۸- فاصله‌ی تهران تا اهواز ۸۶۰ کیلومتر است. قطاری از تهران به سوی اهواز حرکت کرد و پس از پیمودن $\frac{4}{5}$ راه، به علت نقص فنی توّقف کرد. این قطار چند کیلومتر دیگر باید طی کند تا به اهواز برسد؟

۱۹- در شکل رویه‌رو، مساحت قسمت نقطه‌چین را به دست آورید. (شعاع دایره = ۲ س)

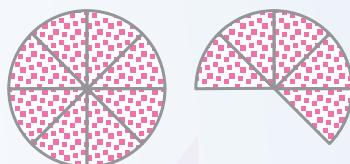
۱- طبق آمار موجود در کتاب شما، جمعیّت کشور سوریه سیزده میلیون و سیصد و نود و هشت‌هزار و هفت‌صد و سیزده نفر است. این عدد را به رقم بنویسید.

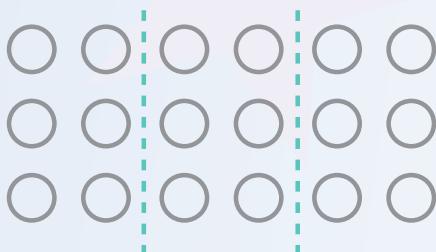
۲- یک قطار مسافربری دارای ۱۲ سالن است. اگر ظرفیت هر سالن ۳۶ نفر باشد، این قطار چند نفر ظرفیت دارد؟

۳- برای شکل زیر، یک کسر بزرگ‌تر از واحد و یک عدد مخلوط بنویسید.

= کسر بزرگ‌تر از واحد

= عدد مخلوط

۴- ابتدا، $\frac{2}{3}$ شکل رو به رو را رنگ بزنید و سپس، عبارت رو به روی آن را کامل کنید.
دو سوم ۱۸ تا برابر است با تا.

۵- محیط متوازی الاضلاع رو به رو را به دست آورید.

۶- استان گیلان ۱،۵۸۱،۸۷۲ نفر جمعیت دارد و جمعیت استان مازندران ۲،۳۷۵،۹۹۴ نفر است.

الف - اختلاف جمعیت این دو استان چند نفر است؟

ب - این دو استان، روی هم چند نفر جمعیت دارند؟

۷- عبارت های زیر را کامل کنید.

الف - در هر شکلی که دو قسمت آن کاملاً بر هم منطبق شوند، خط چین آن شکل است.

ب - در شکل زیر، قرینه هی نقطه هی «ن» نسبت به پاره خط «الف، ب» نقطه هی است.

۸- عدد بنویسید که بر ۹ بخش پذیر باشند.

۹- در هر یک از عبارت های زیر، در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

الف - یکان اعدادی که هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش پذیرند، است.

ب - 5% کیلوگرم، یعنی گرم. پ - ۱۵۸ گرم، یعنی گرم.

ت - 58° متر، یعنی سانتی متر. ث - 8° سانتی متر، یعنی متر.

۱۰- هر یک از تقسیم‌های زیر را به صورت کسر متعارفی بنویسید.

$$67 \div 100 =$$

$$157 \div 1000 =$$

۱۱- اندازه‌ی زاویه‌ی نیم صفحه، با کدام یک از موارد زیر برابر است؟ با علامت \times در داخل مشخص کنید.

ب - دو برابر زاویه‌ی قائمه

الف - نصف زاویه‌ی قائمه

پ - برابر زاویه‌ی قائمه

۱۲- مقدار آب مصرفی دبستانی در ۳ ماهه‌ی پایان سال تحصیلی به این شرح بوده است : فروردین 25° مترمکعب، اردیبهشت 50° مترمکعب و خداداد 15° مترمکعب. معدّل (میانگین) مقدار آب مصرف شده، چند مترمکعب در ماه بوده است؟

۱۳- زهرا سه پیراهن و نرگس ۵ پیراهن دوختند. نسبت کار زهرا به کار نرگس مثل به و نسبت کار نرگس به کل کار مثل به است.

۱۴- دبستانی دارای منبع آبی به شکل مکعب مستطیل و به ابعاد ۵ متر، ۴ متر و ۳ متر است. حجم این منبع چند مترمکعب است؟

۱۵- نسبت وزن مریم به مادرش مثل 2 به 7 است. اگر این دو نفر، روی هم 63 کیلوگرم وزن داشته باشند، وزن هر یک چند کیلوگرم است؟

۱۶- $\frac{1}{5}$ از دانشآموزان دبستانی در امتحانات خدادادماه در درس ریاضیات تجدید شده‌اند. چند درصد دانشآموزان این دبستان در این ماده‌ی درسی تجدید شده‌اند؟

۱۷- حاصل جمع دو عدد مرگب زیر را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 2 \quad 14^{\circ} \quad 27^{\circ} \\ + 3 \quad 23 \quad 35 \\ \hline \end{array}$$

۱۸- عملیات زیر را انجام دهید (در مورد کسرها پاسخ‌ها را هر جا ممکن است، به عدد مخلوط تبدیل کنید).

$$3\frac{4}{5} - 2\frac{7}{8} =$$

$$1/271 - 0/128 =$$

$$0/45 \times 3/1 =$$

$$3\frac{2}{11} \times 2\frac{1}{3} =$$

$$5\frac{1}{3} + 2\frac{3}{4} =$$

۱۹- زمینی است به شکل مستطیل به طول 5° متر و عرض 4° متر. مساحت این زمین چند هکتار است؟

۲- محیط دایره‌ای به شعاع 3 سانتی‌متر، چه قدر است؟

۱- مساحت جنگل‌های شمال ایران $975, 84^{\circ}$ هکتار است. این عدد را به حروف بنویسید.

۲- حاصل عملیات زیر را به دست آورید.

$$19 - 1/976 =$$

$$3/84 \times 1/02 =$$

۳- در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید.

الف - 2° متر یعنی سانتی‌متر.

ب - 185 گرم، برابر است با کیلوگرم.

پ - 3 سانتی‌مترمکعب برابر است با لیتر.

ت - 5° کیلومتر برابر است با متر.

۴- عدد بنویسید که بر 9 بخش پذیر نباشد و باقی‌مانده‌ی تقسیم آن‌ها بر 9 ، عدد 1 باشد.

- ۵- منوچهر ۷ دفترچه و ۴ مداد را به قیمت ۹۲۰۰ ریال خرید. اگر قیمت هر مداد ۲۰۰ ریال باشد، قیمت هر دفترچه چند ریال است؟
- ۶- در داخل عدد مناسب بنویسید.

$$\frac{119}{126} = \frac{17}{\boxed{\quad}}$$

$$8 \frac{17}{15} = 9 \frac{\boxed{\quad}}{15}$$

$$\frac{72}{18} = \frac{\boxed{\quad}}{1} = \boxed{\quad}$$

- ۷- عملیات زیر را انجام دهید و جواب‌ها را هر جا ممکن است، ساده کنید و سپس به عدد مخلوط تبدیل کنید.

$$6 \frac{3}{4} + 2 \frac{4}{5} =$$

$$3 \frac{7}{8} - \frac{7}{9} =$$

$$5 \frac{2}{3} \times 2 \frac{1}{4} =$$

$$7 \frac{2}{3} \div 5 \frac{6}{7} =$$

- ۸- در داخل چه عددی بنویسیم که عدد چهار رقمی حاصل، هم بر ۲ و هم بر ۳ و هم بر ۹ بخش‌پذیر باشد.

۵ ۴۶

- ۹- اندازه‌ی درجه، چه کسری از اندازه‌ی زاویه‌ی نیم صفحه است؟ با علامت \times مشخص کنید.

 ب - $\frac{1}{60}$

 الف - $\frac{1}{90}$

 ت - $\frac{1}{120}$

 پ - $\frac{1}{180}$

- ۱۰- آب مصرفی خانه‌ها را با چه واحدی اندازه می‌گیرند؟

الف - لیتر

ب - سی سی

پ - مترمکعب

۱۱- مثلث متساوی الاضلاع، چند خط تقارن دارد؟

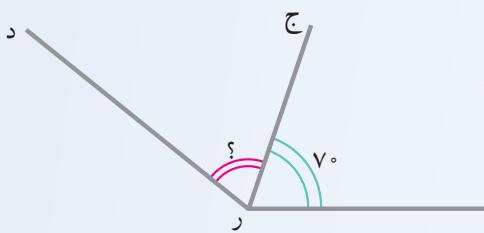
پ - دو خط

ب - سه خط

الف - یک خط

۱۲- دوندهای مسافتی را در ۴ دقیقه دوید. اگر در دقیقه‌ی اول 12° متر، در دقیقه‌ی

دوم 13° متر، در دقیقه‌ی سوم 14° متر و در دقیقه‌ی چهارم 15° متر پیموده باشد، میانگین سرعت او چند متر در دقیقه بوده است؟

۱۳- با توجه به این که خط «رج» نیمساز زاویه‌ی «درس» است، اندازه‌ی زاویه‌ی س «درج» چند درجه است؟

۱۴- یک هواپیمای مسافبری، در ساعت $35'$ و $25'$ و 6 با مدد از فرودگاه مهرآباد تهران به قصد پاریس حرکت کرد و پس از $25'$ و 7 در فرودگاه پاریس به زمین نشست. این هواپیما در چه ساعتی به زمین نشسته است؟

۱۵- گنجایش مخزن بنزین اتوبیلی 40 لیتر است که $\frac{3}{5}$ از حجم این مخزن بنزین دارد. چند لیتر دیگر بنزین در مخزن بریزیم تا پُر شود؟

۱۶- در یکی از روستاهای استان گیلان، نسبت جمعیت زنان به مردان مثل 2 به 3 است. اگر این روستا 18000 نفر جمعیت داشته باشد، در این روستا چند نفر زن و چند نفر مرد زندگی می‌کنند؟

۱۷- کتاب فروشی به مناسبت هفته‌ی کتاب، کتاب‌های خود را با 15% تخفیف می‌فروشد.

الف - او کتابی را که قیمت روی جلد آن 2000 ریال است، با چند ریال تخفیف می‌فروشد؟

ب - برای خرید این کتاب چند ریال باید پردازیم؟

۱۸- حجم یک مخزن آب آشامیدنی به شکل مکعب مستطیل، 36° متر مکعب است.

اگر طول این مخزن ۱۵ متر و عرض آن ۸ متر باشد :

الف - ارتفاع این مخزن چند متر است؟ ب - گنجایش این مخزن چند لیتر است؟

۱۹- قطر چرخ بزرگ این دوچرخه 75

سانتی متر و قطر چرخ کوچک آن، 50 سانتی متر

است. اگر هنگام حرکت، چرخ بزرگ 100

دور بزند، چرخ کوچک چند دور خواهد زد؟

۱- عدد $456, 456^{\circ}$ را به حروف بنویسید و مرتبه‌ی رقم 9 را مشخص کنید.

۲- با رقم‌های $8, 4, 3$ و 5 عددهای دو رقمی بنویسید که بر 3 بخش پذیر باشند.

۳- عملیات زیر را انجام دهید.

$$5\frac{2}{3} + 2\frac{1}{2} =$$

$$14 - 5\frac{3}{5} =$$

$$4\frac{1}{2} \times 9 =$$

$$4\frac{3}{8} \div 2\frac{1}{2} =$$

۴- مقایسه کنید.

$$5/09 \quad 5/1$$

$$\frac{82}{9} \quad 9$$

$$\frac{2}{5} \quad 0/2$$

۵- مخزن آبی به شکل مکعب مستطیل، به ابعاد $5, 8$ و 3 متر است. حجم این مخزن

چند لیتر است؟

۶- برای تهیه‌ی نوعی بتون، هر 3 پیمانه ماسه را با 2 پیمانه سیمان مخلوط کرده‌اند.

در 12° پیمانه از این مخلوط، چند پیمانه سیمان و چند پیمانه ماسه به کار رفته است؟

۷- از ۲۸ نفر دانشآموزان کلاسی، ۲۱ نفر قبول شده‌اند. چند درصد دانشآموزان این کلاس قبول شده‌اند؟

۸- در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید.

الف - 6° متر سانتی‌متر.

ب - 42° کیلوگرم گرم.

پ - ۱۷۲ گرم کیلوگرم.

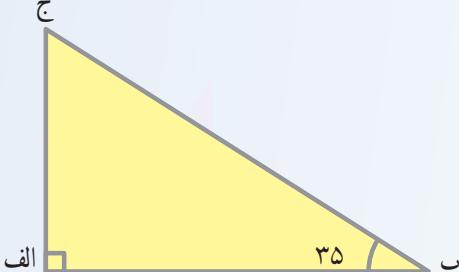
ت - 17° متر سانتی‌متر.

۹- احمد در ساعت $45^{\circ} 35'$ از خانه خارج شد و در ساعت 12° به خانه بازگشت. او چه مدت در خارج از خانه بوده است؟

۱۰- کتابی 18° صفحه دارد. حسین 36 صفحه از آن را خوانده است. او چه

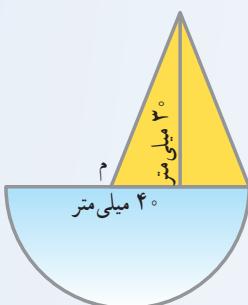
کسری از کتاب را خوانده است؟

۱۱- با توجه به شکل رویه‌رو، اندازهٔ زاویه «ج» را معین کنید.

۱۲- نمره‌ی ریاضی علی در امتحان اول $17/25$ ، در امتحان دوم $19/25$ و در امتحان سوم $17/5$ بوده است. میانگین نمره‌های ریاضی او را حساب کنید.

۱۳- محیط مربعی 64 متر است. ضلع آن چه قدر است؟

۱۴- مساحت شکل رویه‌رو را به دست آورید.

- ۱- در سال ۱۳۶۲، تعداد دانشآموزان قاره‌ی آفریقا $80,950$ نفر بوده است.
- الف - این عدد را با حروف بنویسید. ب - مرتبه‌ی رقم «۹» را بنویسید.
- ۲- در داخل چه عددی می‌توان نوشت تا عدد سه رقمی حاصل هم بر ۵ و هم بر ۹ بخش‌پذیر باشد؟

۱۳

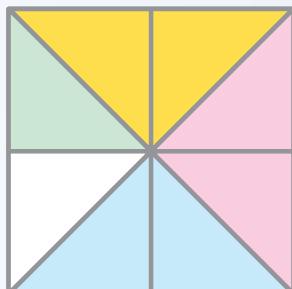
- ۳- در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید.
- الف - $\frac{1}{5}$ لیتر یعنی سی سی.
- ب - $\frac{2}{35}$ متر یعنی سانتیمتر.
- پ - ۱۲۹ گرم یعنی کیلوگرم.
- ت - هر هکتار برابر است با مترمربع.
- ۴- عملیات زیر را انجام دهید (در صورت امکان حاصل را به عدد مخلوط بنویسید).

$$\sqrt{\frac{2}{3}} + 3\frac{1}{5} = \quad 5 - 3\frac{4}{7} = \quad 4\frac{1}{2} \div 2\frac{3}{4} =$$

- ۵- در داخل یکی از علامت‌های $=$ $<$ $=$ $>$ بگذارد.

$$1\frac{3}{4} \quad 2\frac{6}{10} \quad 3/7 \quad 5/04 \quad 5/040$$

- ۶- برای شکل زیر، یک تساوی جمع و یک تساوی ضرب بنویسید.

- ۷- حسن ساعت ۳۶۰ ۲۱' ۷ صبح برای رفتن به مدرسه از خانه خارج شد و در ساعت ۴۸' ۲۴' ۱۲ به خانه بازگشت. او چه مدت در خارج از خانه بوده است؟
- ۸- احمد و رضا اتفاقی را رنگ آمیزی کردند. احمد ۱۲ مترمربع و رضا ۸ مترمربع از سطح دیوارها را رنگ کردند.

الف - نسبت کار احمد به کار رضا مثل به است.

ب - نسبت کار رضا به کل کار مثل ۸ به است.

- ۹- کتاب فروشی کتاب‌های خود را با ۳۰٪ تخفیف می‌فروشد. او کتابی را که قیمت روی جلد آن ۲۴۰ ریال است، با چند ریال تخفیف می‌فروشد؟ برای خرید این کتاب چند ریال باید پرداخت؟

۱۰- میانگین سه عدد ۱۷/۲۵، ۱۳/۷۵ و ۲۰ را به دست آورید.

۱۱- هرگاه طول ضلع‌های زاویه‌ای را امتداد دهیم، اندازه‌ی زاویه

الف - بزرگ‌تر می‌شود ب - تغییر نمی‌کند پ - کوچک‌تر می‌شود

- ۱۲- در یکی از روستاهای یک مخزن آب آشامیدنی وجود دارد که طول و عرض و ارتفاع آن به ترتیب ۱۵، ۸ و ۳ متر است.

الف - حجم این مخزن آب آشامیدنی چند مترمکعب است؟

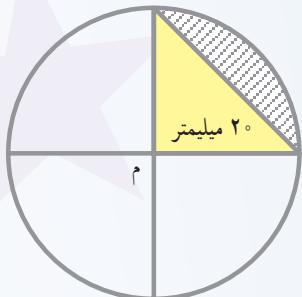
ب - گنجایش این مخزن چند لیتر است؟

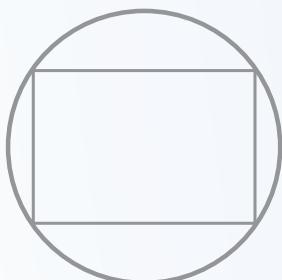
- ۱۳- کتابی ۱۶۰ صفحه دارد. علی $\frac{4}{5}$ آن را خوانده است. علی چند صفحه از این

کتاب را خوانده است؟ چند صفحه‌ی دیگر باقی مانده است؟

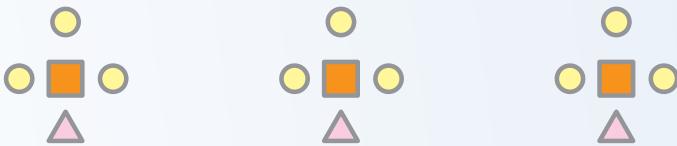
- ۱۴- در یک معدن زغال‌سنگ، نسبت زغال‌سنگ خالص به سنگ معدن مثل ۴ به ۵ است. چه مقدار سنگ معدن باید استخراج کرد تا ۸۰ کیلو زغال‌سنگ خالص به دست آید؟
- ۱۵- فاصله‌ی دو ایستگاه راه‌آهن ۱۳۵ کیلومتر است. قطاری این مسافت را در ۳ ساعت طی می‌کند. این قطار در هر ساعت به‌طور متوسط، چند کیلومتر راه را پیموده است؟

- ۱۶- طول مستطیلی $2/3$ متر و عرض آن $1/4$ متر است. محیط آن را حساب کنید.
- ۱۷- مساحت قسمت هاشورزده را حساب کنید.

- ۱- شکل رو به رو، چند خط تقارن دارد؟
☐ الف - بی شمار	☐ ب - ۴ خط
☐ ت - یک خط	☐ پ - ۲ خط
- ۲- ۳ عدد بنویسید که بر عدد ۳ بخش پذیر باشند ولی بر ۹ بخش پذیر نباشند.
- ۳- در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید.
- الف - ۵ کیلومترمربع، یعنی مترمربع.
- ب - یک مترمربع برابر است با مساحت مربعی که هر ضلع آن متر باشد.
- پ - 752° کیلوگرم، یعنی گرم.
- ت - ۱۷ سانتی متر، یعنی متر.
- ۴- با توجه به شکل، به پرسش‌های زیر پاسخ درست بدھید.

- الف - نسبت مثلث‌ها به دائیره چیست؟
- ب - نسبت مربع‌ها به دو شکل دیگر، مثل به است.
- پ - نسبت دائیره‌ها به کل شکل، مثل به است.

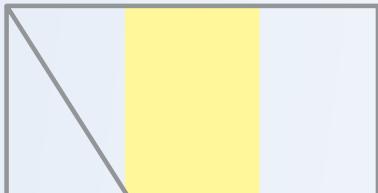
۵- یکان اعدادی که هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش پذیرند، چیست؟

۶- با توجه به عدد زیر، به پرسش‌های (الف) و (ب) پاسخ درست بدھید.

۱۰ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹

الف - عدد را با حروف بنویسید.

ب - ارزش مکانی کوچک‌ترین رقم این عدد چیست؟

۷- چه کسری از شکل رویه‌رو رنگی است؟

۸- تساوی $\frac{1}{3} \times 2$ را به کمک شکل نشان دهید (شکل بکشید).

۹- آلبوم مریم ۲۵ صفحه دارد. او در هر صفحه از این آلبوم، ۱۵ تمبر چسبانده است. در کل صفحات آلبوم، چند تمبر چسبانده است؟

۱۰- با توجه به شکل، به پرسش‌ها پاسخ درست بدھید.

الف - نام زاویه‌ی «الف م د» چیست؟

ب - $\frac{1}{180}$ این زاویه چه نامیده می‌شود؟

پ - این زاویه و انواع دیگر زاویه‌ها را با چه وسیله‌ای اندازه‌گیری می‌کنند؟

ت - اگر نیمساز این زاویه را رسم کنیم، تعداد زاویه درست می‌شود که اندازه‌ی هر کدام، درجه است.

۱۱- مجموع دو قاعده‌ی ذوزنقه‌ای 18° سانتی‌متر و ارتفاع آن 5° سانتی‌متر است. مساحت این ذوزنقه را حساب کنید.

۱۲- نمره‌های درس ریاضی محمد در سه ماهه‌ی اول، دوم و سوم سال تحصیلی گذشته به ترتیب $15/5$ ، $18/5$ و 17 بوده است. میانگین نمرات ریاضی او را در این سال تحصیلی حساب کنید.

۱۳- در یک روز بهاری، ساعات شرعی به قرار زیر بوده است :

اذان صبح ۶ و اذان ظهر ساعت ۱۳. زمان بین دو اذان را حساب کنید.

۱۴- سروش برای درست کردن رنگ بنفسن، ۱۴ کیلوگرم رنگ آبی و ۶ کیلوگرم رنگ قرمز را با هم مخلوط کرد. چند درصد رنگ بنفسن، رنگ آبی است؟

۱۵- مخزنی است به شکل مکعب مستطیل که ابعاد آن ۶، ۵ و ۴ متر است.

الف - حجم این مخزن چند مترمکعب است؟

ب - چند لیتر گازوئیل در آن می‌توان ریخت؟

۱۶- آزاده برای شرکت در جشن نیکوکاری، قلک خود را شکست. در قلک او، نسبت سکه‌های ۵ ریالی به ۱۰۰ ریالی مثل ۲ به ۲ بود. اگر تعداد سکه‌های ۵ ریالی ۵۰ عدد بوده باشد، تعداد سکه‌های ۱۰۰ ریالی چند عدد بوده است؟

۱۷- شعاع دایره‌ای ۳ متر است. مساحت این دایره را حساب کنید.

۱۸- برای تهیه‌ی یک چادر زنانه، $\frac{3}{4}$ متر پارچه لازم است. برای تهیه‌ی ۸ چادر زنانه، چند متر پارچه لازم است؟

۱۹- عملیات زیر را انجام دهید (هرجا لازم است – در صورت امکان – حاصل را ساده کرده و به عدد مخلوط تبدیل کنید).

$$7 - \frac{2}{15} =$$

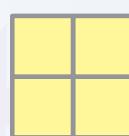
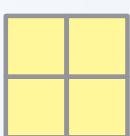
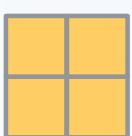
$$16 \times \frac{1}{7} =$$

$$\frac{6}{8} - \frac{8}{3} =$$

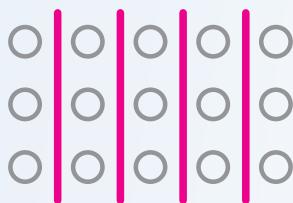
$$\frac{16}{7} \div \frac{8}{7} =$$

۱- در عدد ۲۱،۶۴۸،۰۰۰، یکان میلیون کدام عدد است؟

۲- با توجه به واحد، برای شکل زیر یک عدد مخلوط یا کسر بزرگ‌تر از واحد بنویسید.

۳- دو پنجم ۱۵ تا برابر است با تا. آن را روی دایره‌ها نشان دهید.

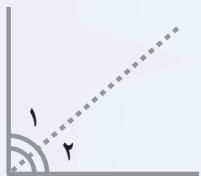
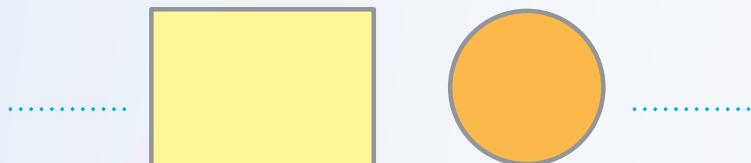

۴- کدام یک از عددهای زیر برابر ۲ و ۳ بخش‌پذیر است؟ دور آن خط بکشید.

۳۵۲ ۴۶۵ ۲۶۰ ۴۰۲

۵- کسر را تا آن جا که امکان دارد، ساده کنید.

۶- هر شکل چند خط تقارن دارد؟

۷- نیمساز زاویه‌ی راست را کشیده‌ایم
اندازه‌ی زاویه‌های به دست آمده را بنویسید.

۸- واحد اندازه‌گیری زاویه، نام دارد که اندازه‌ی آن زاویه‌ی قائم است.

۹- گسترده‌ی مکعب از چند مرّبع تشکیل شده است؟

۱۰- کسر زیر را به عدد مخلوط تبدیل کنید و عدد اعشاری مساوی آن را بنویسید.

$$\frac{135}{100}$$

۱۱- در جای خالی، عدد مناسب بنویسید.

$$4 = \frac{8}{\underline{2}}$$

$$\frac{8}{24} = \frac{\underline{2}}{6}$$

$$6 = \frac{30}{\underline{5}}$$

۱۲- عملیات زیر را انجام دهید و تا آن جا که امکان دارد، کسر را ساده کنید. سپس، حاصل را در صورت امکان به عدد مخلوط بنویسید.

$$7\frac{1}{2} - 5\frac{6}{7} =$$

$$3 \div 1\frac{4}{8} =$$

۱۳- در جاهای خالی، عدههای مناسب بنویسید.

۲۵۱ گرم یعنی کیلوگرم. $\frac{1}{32}$ کیلوگرم یعنی گرم.

$\frac{1}{6}$ متر یعنی سانتی متر. ۵ سی سی یعنی لیتر.

۱۴- احمد ساعت ۳۲' ۲۸' از خانه خارج شد و ساعت ۱۲ به خانه برگشت. او چند ساعت، چند دقیقه و چند ثانیه در خارج از خانه بوده است؟ (جواب را از راه تفريق عدد مرکب به دست آورید.)

۱۵- در یک باع میوه که فقط درخت بادام و انگور دارد، نسبت درختان انگور به بادام ۳ به ۴ است. اگر تعداد درختان این باع 28° عدد باشد، این باع چند درخت انگور و چند درخت بادام دارد؟

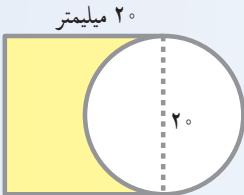
۱۶- دبستان شهدا 300° نفر دانش آموز دارد. 15% دانش آموزان این دبستان در اردو شرکت کرده اند. چند نفر از دانش آموزان در اردو شرکت کرده و چند نفر در دبستان مانده اند؟

۱۷- مزرعه‌ای است به شکل مستطیل به عرض 20° و طول 80° متر. مساحت این مزرعه چند متر مربع است؟

۱۸- منبع آبی به شکل مکعب که هر ضلع (بعد) آن ۲ متر است، چند لیتر گنجایش دارد؟

- ۱۹- کتاب داستانی 120 صفحه دارد. زهرا $\frac{3}{4}$ آن را خوانده است او تاکنون چند صفحه از کتاب را خوانده است؟ چند صفحه از آن باقی مانده است؟
- ۲۰- اتومبیلی فاصله‌ی تهران تا قم را در 3 ساعت طی کرده است. در ساعت اول 45 کیلومتر، در ساعت دوم 5 کیلومتر و در ساعت سوم 55 کیلومتر راه را پیموده است. معدّل (میانگین) سرعت این اتومبیل چه قدر بوده است؟
- ۲۱- در یک جعبه به حجم 33600 سانتی‌متر مکعب، چند بسته به ابعاد 5 ، 3 و 14 سانتی‌متر جا می‌گیرند؟

۲۲- مساحت قسمت رنگ شده چه قدر است؟

معلمان محترم و اولیای کرامی دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را درباره مطابق
این کتاب از طریق نامه بنشانند تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۲ - گروه دسی مربوط و یا پیام بکار (Email)
ارسال نمایند.
talif@talif.sch.ir

و قبیر نامزدینی و تایین کتاب های دسی